

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Timofti Vladimir

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Blendarenco Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 11.11.2016 - 03.05.2017

2. *instanța de apel*: 12.06.2017 - 08.11.2017

3. *instanța de recurs*: 30.01.2018-05.06.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 03 mai 2017, Blendarenco Sergiu Xxxxx, a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

2. Potrivit sentinței, Blendarenco S., a fost învinuit de organul de urmărire penală și trimis în judecată pentru faptul, că nefiind o persoană care dispune de licență/autorizație eliberată de către Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor de pe lângă Ministerul Sănătății, care potrivit Ordinului Ministerului Sănătății nr. 478 din 09 iulie 2010 cu privire la aprobarea Regulamentului Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor de pe lângă Ministerul Sănătății, potrivit prevederilor art. 4 lit. a) Comitetul exercită următoarele atribuții: eliberează și retrage autorizații pentru activități cu substanțe narcotice și psihotrope și cu precursorii, în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel, în perioada de timp 11 mai 2016 – 29 mai 2016 în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx, în timp ce se afla la domiciliu său pe terenul din grădina gospodăriei proprii, intenționat și în mod ilegal, fără scop de înstrăinare a cultivat prin îngrijire 320 fire de plante de cânepă în stare verde de vegetație care sunt interzise pentru cultivare pe teritoriul Republicii Moldova și pentru a căror cultivare este necesară o autorizație specială conform Hotărârii Guvernului nr. 1382 privind aprobarea „regulamentului cu privire la reglementarea activităților de cultivare a plantelor care conțin substanțe narcotice sau

psihotrope” care conform art. 4 stabilește că: „cultivarea cânepii se permite persoanelor fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător individual, și persoanelor juridice, în scopuri științifice și/sau pentru producerea de semințe și/sau fibre, în cazul deținerii autorizației pentru genul respectiv de activitate, eliberate de către Comitet (Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor de pe lângă Ministerul Sănătății)”. Prin urmare, la data de 07 iunie 2016, la domiciliul lui Blendarenco S. au fost depistate în trafic ilicit și ridicate de către colaboratorii Inspectoratului de poliție Hîncești, iar potrivit concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-31199 din 15 iunie 2016, 320 plante de cannabis (cânepă), care conține componentul narcotic activ (tatrahidrocannabinol) ce se atribuie la categoria: substanțe narcotice/droguri în redacția Legii nr. 193 din 28 iulie 2016 pentru modificare și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23 septembrie 2016, cantitățile cărora, conform Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, nu sunt utilizate în scopuri medicale, acțiuni ce au fost săvârșite fără scop de înstrăinare.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Blendarenco Serghi Xxxxx au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică, *cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Blendarenco S. să fie condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicilor sau analogelor acestora, pe termen de 5 ani.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- concluziile primei instanțe privind achitare inculpatului sunt greșite, deoarece în ședințele de judecată a fost pe deplin confirmată vina acestuia, prin probele acumulate de către organul de urmărire penală și examinate de către instanța de judecată;

- prima instanță neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor, deoarece acestea în ansamblu coroborează cu restul probelor acumulate de către organul de urmărire penală și demonstrează vinovăția inculpatului;

- prima instanță nu a ținut cont, că inculpatul anterior a mai comis infracțiuni similare, fapt ce trezește suspiciuni rezonabile și întemeiate cu privire la autenticitatea și veridicitatea declarațiilor făcute.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a pus la baza sentinței probele la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură, fiind asigurate cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor sale.

Instanța de apel a conchis, că inculpatul pe tot parcursul procesului penal, inclusiv și în ședința de judecată, a respins învinuirea, motivând că nu se consideră vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, prezentând explicații. Astfel, versiunea inculpatului nu a fost combătută prin probe prezentate de partea acuzării, totodată sentința cuprinzând și descrierea circumstanțelor cauzei constatate de prima instanță, cu enumerarea temeiurilor de achitare a inculpatului și indicarea motivelor pentru care se resping probele aduse în sprijinul acuzării.

Mai mult, instanța de apel a verificat suplimentar declarațiile martorilor Cioră E., Filat F., Dănuță V., Ciobanu N. și probele prezentate de către părți, după cum urmează: procesul verbal de cercetare la fața locului din 07 iunie 2016 (f.d. 16-18, v. 1); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-3199 din 15 iunie 2015 (f.d. 23-26, v. 1); informația din 14 septembrie 2016 (f.d. 96, v. 1).

În continuare, instanța de apel a susținut, că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător. Prin urmare, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală. Având în vedere cele expuse, instanța de apel nu a identificat probe pertinente, admisibile, concludente, veridice și utile prin care se confirmă existența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii de cultivare ilegală a plantelor ce conțin droguri, în proporții deosebit de mari.

La fel, instanța de apel a notat, că în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate suficiente probe ce să demonstreze cu certitudine și indubitabil, că fapta incriminată inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, iar în situația în care întreaga învinuire este bazată pe declarația a doi martori ai acuzării, colaboratori de poliție, dar și pe un act procesual întocmit în afara procesului penal, care nu au fost confirmate prin alte probe, totodată se contrazic față de declarațiile inculpatului depuse în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut, că procurorul la etapa judecării cauzei în instanța de apel, a făcut referire și a pledat pentru cercetarea doar a acelorași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei de către prima instanță, care a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului, fără a fi prezentate la etapa verificării probatoriului dat de către instanța de apel a altor probe noi, care ar demonstra cu vehemență existența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a considerat, că prima instanță la pronunțarea soluției a făcut o amplă motivare a sentinței, aplicând legislația internă incidentă, cât și cea internațională, soluția fiind una întemeiată și legală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei penale la rejudecare, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat :

- vina inculpatului este dovedită prin declarațiile martorilor, ce coroborează cu restul probelor administrate de către organul de urmărire penală;

- cumulum de probe prezentat în cadrul cercetării judecătorești de către partea acuzării, dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de către acuzare ce dovedesc pe deplin vina inculpatului.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs. Luând în considerație faptul că instanța de apel a menținut concluziile primei instanțe privind achitarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, Colegiul întru expunerea concluziilor sale va purcede la verificarea deciziei în cumul cu sentința adoptată pe caz.

Deci, recurentul invocă ca temei pentru recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume – *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

La acest capitol, Colegiul menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Așadar, instanța de recurs atestă faptul că, conform rechizitoriului și sentinței inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, **cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare**, însă instanțele de judecată au emis hotărâri de achitare.

Astfel, instanța de recurs rezumând constatările instanței de apel, prin care această instanță a stabilit, că *versiunea inculpatului nu este combătută prin probele prezentate de partea acuzării, totodată sentința cuprinde descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțate temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care se resping probele aduse în sprijinul acuzării. Iar audiind participanții la proces, examinând materialul probator prezentat de procuror, prin prisma temeiurilor apelurilor declarate, **instanța de apel, consideră că, faptele acesteia nu întrunesc elementele infracțiunii.*** Prin urmare, instanța de apel a considerat că aceste probe dovedesc incontestabil corectitudinea concluziilor primei instanțe privind achitarea inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Analizând conținutul deciziei recurate în raport cu învinuirea adusă inculpatului, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, Colegiul penal consideră, că instanța de apel nu a verificat toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate probe ce nu coroborează între ele, fără a fi supuse analizei minuțioase în coroborare cu celelalte probe existente și administrate pe învinuirea adusă inculpatului.

Mai mult, instanța de recurs ține să menționeze că potrivit învinuirii, în gospodăria lui Blendarenco S. de către organul de urmărire penală au fost depistate 320 fire de plante de canabis în stare verde de vegetație care sunt interzise pentru cultivare pe

teritoriul Republicii Moldova și pentru a căror cultivare este necesară o autorizație specială, iar probe ce confirmă vina inculpatului în cele incriminate de către organul de urmărire penală au fost prezentate: declarațiile martorilor Cioară E., Filat F., Dănuță V. și Ciobanu N., precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07 iunie 2016; raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-31199 din 15 iunie 2016; informația din 14 septembrie 2016. Prin urmare, Colegiul lărgit stabilește, că instanțele de judecată au dat apreciere tuturor probelor prezentate de către partea apărării, respingând procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 07 iunie 2016.

În opinia Colegiului lărgit, instanța de apel, neargumentat a respins procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 07 iunie 2016, motivând că *"cercetarea la fața locului a început la ora 11:00 și s-a încheiat la ora 11:35, iar conform informației telefonice primită la data de 07 iunie 2016, ora 11:55, șeful sectorului nr. 4 al IP Hîncești, Drăguță V., a transmis informația, că la data de 07 iunie 2016 în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, la domiciliul lui Blendarenco S., au fost depistate 320 fire de cannabis, informația fiind înregistrată la data de 07 iunie 2016 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni R-II cu nr. 2863"*. Reieșind din cele expuse supra, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 93 alin. (3), art. 118 alin. (1) și art. 279 alin. (1) Cod de procedură penală, a constatat în cele din urmă atragerea și excluderea procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 07 iunie 2016 din dosar în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, pe motiv că a fost obținut cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală.

Astfel, Colegiul lărgit ține să menționeze faptul, că prezența a careva abateri ai colaboratorilor poliției urma în primul rând a fi contestată de către inculpat la faza urmăririi penale, fapt care nu a fost întreprins. Totodată, potrivit declarațiilor inculpatului, date atât la urmărirea penală cât și în instanța de judecată, **acesta personal le-a permis colaboratorilor de poliție să intre în curtea gospodăriei sale**, unde s-a constatat și documentat comiterea infracțiunii imputate în prezența martorilor Cioară E. și Filat F. Mai mult, instanțele de judecată nu au întreprins îndeajuns acțiuni pentru a stabili cu certitudine data și ora efectuării cercetării la fața locului în coroborare cu informația telefonică din 07 iunie 2016, acestea limitându-se doar la înscrisurile de pe acestea (*ex: posibilitatea audierii inspectorului operativ*).

În acest context, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, **verificarea sursei de proveniență a probelor**. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de **cod** și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, **cât și mijloacele de probă din care au fost obținute**. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute

de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Analiza probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Termenul „convingere intimă” exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. **La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe.** Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Totodată, instanța de recurs reține, că la judecarea apelului, instanța de apel urma să stabilească, cercetând probele prezentate, sau după caz solicitând organelor abilitate să prezinte noi probe, pentru a stabili cu certitudine **dacă inculpatul a cultivat plantele de cannabis și intenția acestuia, luând în vedere și faptul cât a fost prezent la domiciliul, peste hotare sau internat în spital** (*acest fapt urmând a fi stabilit prin probe concrete și veridice*), **să consulte opinia unui specialist după caz** (*conform declarațiilor participanților la dosar lungimea unei plante de cannabis avea 150 cm., iar inculpatul afirmă că o bună parte a timpului a fost plecat peste hotare, la revenire fiind cu piciorul în ghips ulterior internat în spital (putea planta de cannabis să crească (150 cm.) în perioada de timp cât inculpatul se afla la domiciliul, obligatoriu trebuia să fie îngrijită sau nu..)*), **să țină cont de faptul că martorii au declarat că pe adresa lui Blendarencu S. acesta locuiește de unul singur**, acestea jucând un rol important la judecarea cauzei și stabilirii adevărului privind vinovăția/nevinovăția inculpatului în cele incriminate.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu trimiterea cauzei pentru rejudecarea apelului declarat în această parte, din motivul prezenței erorii de drept invocate de recurent și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei Curtea de Apel Chișinău urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel în prezenta cauză penală, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate; să elucideze faptele importante pentru

soluționarea justă și promptă a cauzei date; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor ultimului; totodată în caz că va ajunge la concluzia achitării inculpatului urmează să stabilească care de fapt este motivul achitării, expunându-se detaliat asupra motivului, argumentându-și clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Blendarenco Sergiu Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 03 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion